

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ ЗІ СТАНДАРТІВ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

просп. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 235-00-30,

E-mail: info@mov.gov.ua, web-site: <https://mov.gov.ua/> код згідно з ЄДРПОУ 43510755

**Голові Верховної Ради України
Русланові Стефанчуку**

Вельмишановний Пане Руслане!

Дозвольте висловити свою повагу та глибоку вдячність за небайдуже ставлення до питань мови та роботи Національної комісії зі стандартів державної мови.

На Ваше звернення від 31 січня 2022 року № 11/10-2022/26713 щодо запиту народного депутата України Р.Лозинського від 25 січня 2022 року № 0013-2022 Національна комісія зі стандартів державної мови (далі – Комісія) повідомляє.

Комісія відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закон) є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через міністра, який очолює центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки (далі – міністр). Завданням Комісії є збереження та розвиток державної мови через встановлення стандартів державної мови і методів перевіряння рівня володіння державною мовою, необхідного для набуття громадянства чи зайняття визначених законами посад. Вичерпний перелік посад визначає стаття 9 Закону. Вимоги щодо відповідного рівня володіння державною мовою особами, визначеними статтею 9, встановлює Комісія. Крім того, Комісія організовує іспити для визначення рівня володіння державною мовою (далі – іспит) та призначає спеціально уповноважені державою установи (організації), які проводять іспити.

Під час підготовки нормативно-правових актів та організації іспитового процесу Комісія зверталася до Національного агентства України з питань державної служби (далі – НАДС) листом від 18 січня 2021 року щодо організації та проведення спільного круглого столу «Українська мова як основа професійної ідентичності державного службовця». НАДС підтримало таку ініціативу Комісії. Під час заходу було обговорено виклики і можливості

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000E58C31007B209200

Підписант Демська Оріся Мар'янівна

Дійсний з 16.03.2021 0:00:00 по 16.03.2023 0:00:00

НКСДМ

2/555/22 від 07.02.2022

організації та проведення іспиту на рівень володіння державною мовою для державних службовців як частини цільової аудиторії, визначеної статтею 9 Закону.

Одним із викликів організації та проведення іспиту була і залишається наявність достатньої кількості іспитових місць. Комісія листом від 27 травня 2021 року № 2.4/384/21 зверталася до НАДС з метою налагодження системності та сталості іспитового процесу і проханням визначити приміщення з відповідними технічними вимогами для складання іспиту особами, які претендують на зайняття вакантної посади у відповідному державному органі. Комісія зобов'язувалася забезпечити процедуру проведення іспиту із дотриманням законодавства. У відповідь Комісія отримала лист НАДС від 10 червня 2021 року № 3968/82-21 в якому було процитовано норми Законів України та Постанов Кабінету Міністрів України, без уточнення позиції НАДС.

Додатково листами 02 липня 2021 року № 2.4/498/21 та № 2.4/501/21 Комісія звернулася до НАДС з пропозицією об'єднати зусилля та долучити регіональні центри підвищення кваліфікації та територіальні органи НАДС до мережі іспитових майданчиків, у яких відбуватиметься іспити на визначення рівня володіння державною мовою. Листом від 30 липня 2021 року № 5269/07.02-21 НАДС повідомило про відсутність повноважень долучати регіональні центри підвищення кваліфікації НАДС до мереж іспитових майданчиків, у яких відбуватиметься іспит на визначення рівня володіння державною мовою.

Також листом від 04 червня 2021 року № 2.4/416/21 Комісія зверталася до НАДС з проханням надати станом на 1 червня 2021 року інформацію про кількісний склад працівників державних органів з метою визначення потенційного числа державних службовців-претендентів на складання іспиту. НАДС листом від 15 червня 2021 року № 4115/50-21 надала інформацію станом на 31 березня (32 890 кількість вакантних посад) та на 14 червня (10 479 оприлюднених конкурсів) 2021 року. Однак, як засвідчують дані іспитового процесу за період від 16 липня 2021 року по 01 лютого 2022 року (видано 100 181 державний сертифікат), кількість охочих скласти іспит не скорочується. На сьогодні Комісія щоденно проводить у середньому тисячу іспитів на день. Вбачаємо певну непоінформованість НАДС у реальній потребі складання іспитів.

Кабінет Міністрів України Постановою № 911 від 6 листопада 2019 утворив Комісію як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, діяльність якого спрямовує та координує Кабінет Міністрів України через Міністра освіти і науки. Однак персональні призначення членів Комісії відбулися лише 15, 24, 29 січня, 26 лютого і 09 грудня 2020 року.

Оскільки не було належно внесено зміни щодо Комісії до Постанови Кабінету Міністрів України від 13 січня 2021 року №15 «Питання оплати праці працівників державних органів», Комісія як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом почала роботу лише після 29 квітня 2020 року.

На етапі створення Комісії, попри те, що існувала статистика стосовно іспитування державних службовців упродовж 2017-2019 роках (понад 200

тисяч осіб, і це не найбільша категорія іспитованих відповідно до Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної»), кількість штатних працівників апарату Комісії було визначено вкрай неефективно – 20 працівників.

Для прикладу відповідно до Зведених даних про реєстрацію осіб для участі в основній сесії зовнішнього незалежного оцінювання 2021 року (https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/ZVIT-ZNO_2021-Tom_1_1.pdf, стор.25) у 2021 році на проходження незалежного оцінювання разом з математикою зареєструвалося 466 643 осіб. Відповідно до такого числа передбачена структура УЦОЯО (без урахування регіональних центрів) – директор, 2 помічники директора, 5 заступників директора, 16 відділів, юрисконсульт, головний бухгалтер, що значно більше, ніж 20 штатних одиниць. Аналогічно, значно краще, ніж для Комісії, було визначено число працівників секретаріату Уповноваженого із захисту державної мови – 50 працівників.

Попри вкрай обмежене число працівників апарату Комісії напередодні запуску іспиту на рівень володіння державною мовою для осіб, які зобов'язані володіти державною мовою для набуття громадянства України (стаття 7 Закону), та осіб, які зобов'язані володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків (стаття 9 Закону), у липні 2021 року НАДС пропонує проект змін до Постанови Кабінету Міністрів України № 85 від 5 квітня 2014 року «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів», якими передбачає скорочення працівників апарату Комісії з 20 до 14 працівників. Таким чином, була створена вкрай загрозлива ситуація зриву іспитування на рівень володіння державною мовою. На етапі, коли всі зусилля мали бути зорієнтовані на впровадження іспиту, Комісія змушена була відстоювати можливість існувати у принципі.

Ні питання ефективного кадрового забезпечення Комісії, ні співпраця з НАДС щодо іспитування державних службовців належно не врегульовані по сьогодні. Натомість керівництво НАДС систематично здійснює заходи щодо виведення з-під дії норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» понад 200 тисяч державних службовців, для яких НАДС вважає недоцільним складати іспит на рівень володіння державною мовою. Вбачаємо у таких діях прояви недержавницької позиції, нерозуміння важливості запровадження нової мовної культури осіб, які комунікують від імені держави Україна.

Голова

Орися ДЕМСЬКА

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

Кореспонденти Демська Оріся Мар'янівна Національна комісія зі
стандартів державної мови (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата 2/555/22 від 07.02.2022
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 36350 від 09.02.2022
дата реєстрації
Арк./прим. 3/1
Стислий зміст На № 11/10-2022/26713 Про розгляд запиту
народного депутата Лозинського Ю.

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис